

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ของตัวแปร ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ระดับหัวหน้าตึก ผู้ช่วยหัวหน้าตึก พยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัดจำนวน 522 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1209 คน การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดังนี้

1.1 สํารวจจำนวนพยาบาลทั้งหมด ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น ฝ่ายต่าง ๆ ตามสายการบังคับบัญชา (โปรดดูแผนภูมิ) เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และความเหมาะสมของขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ จึงสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มกลุ่ม พยาบาลประจำการ จากทุก ๆ ฝ่าย โดยเลือกมาฝ่ายละ 1 ตึก ด้วยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง พยาบาลประจำการดังนี้ แสดงในตารางที่ 11

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พยาบาลประจำการ จากตึกต่าง ๆ

ฝ่าย	ตึก	จำนวนพยาบาลประจำการ
ผู้ป่วยนอก	กปร. 1-3	19
ฉุกเฉิน	ฉุกเฉิน	27
อายุรกรรม	ประสิทธิ์-ดี พร้อมพันธ์	18
ตรวจการอายุรกรรม	หล่มชีสั่น	17
ศัลยกรรม	ปัญจมราชินี	13
สูติกรรม	สูติกรรมชั้น 5	13
ตรวจการนรีเวชกรรม	เจริญเนียร 2	13
หน่วยทารกแรกเกิด	ทารกแรกเกิด	58
ผู้ตรวจการ ICU	ICU ศัลยกรรม	27
ฝ่ายศัลยกรรมออร์โธปิดิกส์	เจริญ-สมศรี 4-6	22
กุมารศัลยกรรม	พระยามานา	11
กุมารเวชกรรม	หลุยส์ฯ 1-3	45
ผ่าตัด	ห้องผ่าตัดลิรินธร	26
ผู้ตรวจการผ่าตัด	ห้องผ่าตัดพระยามานา	4
โสต ศอ นาสิก จักษุ	จุมภฏฯ 2-3	15
รวม		328 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างพยาบาลระดับหัวหน้าตึก ผู้ช่วยหัวหน้าตึก และ พยาบาลฝึกหัด ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจากทุก ๆ ตึกในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่เป็นหน่วยของการ รักษาพยาบาล โดยตัดตึกจงดึก 5-7 ฝ่ายประสาทวิทยา และไอซียูกุมารเวชกรรม ออก เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ใช้ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ จึงได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างพยาบาลในตำแหน่งระดับต่าง ๆ

พยาบาลระดับ	จำนวนประชากร	จำนวน (คน)
หัวหน้าตึก	54	42
ผู้ช่วยหัวหน้าตึก	89	72
ประจำการ	973	328
ฝึกหัด	93	80
รวม	1209	522 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ชุด ได้แก่

2.1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

2.1.1 อายุ ให้ระบุเป็นจำนวนปี

2.1.2 ตำแหน่ง แบ่งออกเป็น

1. ระดับหัวหน้าตึก
2. ระดับผู้ช่วยหัวหน้าตึก
3. พยาบาลประจำการ
4. พยาบาลฝึกหัด

2.1.3 ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดทางการพยาบาล แบ่งออกเป็น

1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์
2. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
3. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
4. ปริญญาโทหรือเทียบเท่า

2.1.4 ความตั้งใจที่จะย้ายตึกปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ เป็นไปไม่ได้ - เป็นไปได้ ให้ค่าคะแนนจาก -3 ถึง +3

2.1.5 ความตั้งใจจะลาออกจากงาน วัตถุประสงค์ เป็นไปไม่ได้ - เป็นไปได้ ให้ค่าคะแนนจาก -3 ถึง +3

2.1.6 ความตั้งใจจะศึกษาต่อ วัตถุประสงค์ เป็นไปไม่ได้ - เป็นไปได้ ให้ค่าคะแนนจาก -3 ถึง +3

2.2 มาตรฐานวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล เป็นมาตรฐานที่ผู้วิจัยและคณะสร้างขึ้นในการศึกษาวิชาทฤษฎี และการวัดทัศนคติ ปีการศึกษา 2532 ตามแนวทฤษฎีของพิชไบน์ และ โอเซน ได้รับคำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้องในขั้นตอนการสร้าง โดย รศ.ดร.ธีระพร อรุณโรจน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นสร้าง เครื่องมือโดยการกระตุ้นความเชื่อที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาล ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภาวิชาชีพไทย ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ชั้นปีละ 10 คน รวมเป็น 40 คน ได้มาตรฐานที่มีความเชื่อเด่นชัด 25 ข้อ แบ่งการวัดออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 วัดความเชื่อเกี่ยวกับลักษณะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการพยาบาล จำนวน 25 ข้อ

ตัวอย่าง

วิชาชีพการพยาบาล ทำให้ฉันมีรายได้ดี

เป็นไปไม่ได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มากปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อยปานกลาง มาก

2 อย่าง

ชุดที่ 2 วัดการประ เมีนลักษณะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการพยาบาล
จำนวน 25 ข้อ

ตัวอย่าง

การมีรายได้ดีสำหรับฉัน เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช้ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

2.2.1 เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อกระทงของมาตร จะแบ่งออกเป็น 7 ช่วง ๆ ละ 1 คะแนน และการให้คะแนนในแต่ละมาตรเป็นดังนี้

ข้อกระทงในมาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับลักษณะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการพยาบาล ให้คะแนนจาก -3 ถึง +3 จากมาตรวัด เป็นไปไม่ได้ - เป็นไปได้

ข้อกระทงในมาตรวัดการประ เมีนลักษณะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการพยาบาล ให้คะแนนจาก -3 ถึง +3 จากมาตรวัด เลว - ดี

2.2.2 คุณภาพของเครื่องมือ มาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ผ่านการทดสอบคุณภาพ โดยนำไปหาความเที่ยงกับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวนชั้นปีละ 25 คน รวม 200 คน โดยการวัดความคงที่ภายใน ด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.85

นำมาตรนี้ไปหาความตรงสอดคล้อง (convergent validity) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมาตรนี้กับมาตรวัดเจตคติอีก 3 แบบ ซึ่งผู้วิจัยและคณะสร้างไว้ในการศึกษาวิชา ทฤษฎีและการวัดทัศนคติ ปีการศึกษา 2532 (นิตยา รัตนพิชิต และคณะ, 2532) ได้แก่ มาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแบบมาตรจำแนกความหมาย (SD) จำนวน 13 ข้อ และมาตรรวมการประมาณค่าของลิเคิร์ต จำนวน 56 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบได้แก่

ลิเคิร์ต 1 ได้จากการคัดเลือกข้อความทางบวกจำนวน 14 ข้อ รวมกับข้อความทางลบจำนวน 14 ข้อ และ

ลิเคิร์ต 2 ได้จากการคัดเลือกข้อความทางบวกจำนวน 13 ข้อ รวมกับข้อความทางลบจำนวน 15 ข้อ

ผลของการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของมาตรวัดทั้ง 4 แบบแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงค่าความเที่ยงและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพ การพยาบาล 4 มาตร

มาตรวัดเจตคติ	ค่าความเที่ยง	ค่า สปส. สหสัมพันธ์จากมาตรวัดเจตคติ			
		Ao	SD	Likert 1	Likert 2
มาตร Ao	0.85		0.61***	0.65***	0.66***
มาตร SD	0.72		-	0.69***	0.68***
มาตร Likert 1	0.84		-	-	0.81***
มาตร Likert 2	0.83		-	-	-

*** $p \leq .001$

ผลจากตารางแสดงให้เห็นว่า มาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ทั้ง 4 มาตร มีความสัมพันธ์กันสูง และวัดในสิ่งเดียวกัน มาตรวัดเจตคติที่สร้างตามแนวทฤษฎีเจตคติ ต่อที่หมายของ พิชไบน์ และไอเซน จึงเป็นมาตรที่มีความเที่ยงและความตรงสอดคล้อง สามารถนำไปใช้วัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลในการศึกษาครั้งนี้ (โปรดดูภาคผนวก ก)

2.3 มาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI (Job Description Index)

ผู้วิจัยได้รับมาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI จาก ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นมาตรที่สร้างขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ.1975 โดย Smith, Hom และ Hulin ได้รับการปรับปรุงใหม่ในปี 1985 แบ่งการวัดความพึงพอใจงาน ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ลักษณะงาน รายได้ การบังคับบัญชา โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง และ เพื่อนร่วมงาน ในแต่ละด้านจะมีคำคุณศัพท์ที่อธิบายงานในด้านต่าง ๆ ด้านลักษณะงาน การบังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน มี 18 ข้อ ด้านรายได้ และโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง มี 9 ข้อ Smith และคณะ หาคุณภาพของมาตร JDI โดยใช้ความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน ด้วยวิธีแบ่งครึ่งมาตร (split half) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.80-0.88 เมื่อแบ่งออกเป็น 5 ด้าน และเมื่อนำมาตรนี้ไปทดลองกับลูกจ้าง จำนวน 920 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างด้านต่าง ๆ ได้ค่า 0.28-0.42 การที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า แต่ละ

ด้านสามารถแยกวัดงานด้านต่าง ๆ โดยเป็นอิสระจากกันได้ (McCormick and Ilgen, 1985) ในการนำมาตรา JDI มาใช้วัดความพึงพอใจในงาน จะต้องทำการวิเคราะห์โดยแบ่งแยกเป็น 5 ด้าน จึงจะถูกต้องตามที่ผู้สร้างแนะนำมาในเอกสารประกอบการใช้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะว่า ไม่ควรวิเคราะห์ความพึงพอใจในงาน จากการรวมคะแนนของทุก ๆ ด้าน

เนื่องจากมาตร JDI เป็นมาตรวัดความพึงพอใจในงานซึ่งมีชื่อเสียง และมีผู้นิยมนำมาใช้หรือทดสอบคุณภาพกันอย่างมากมาย ตัวอย่างเช่น นำมาตร JDI ไปทดสอบความตรงสอดคล้อง และความตรงจำแนกกับมาตรความพึงพอใจในความต้องการจำเป็นของ Porter (Porter's need satisfaction) ด้วยเกณฑ์การประเมินของ Campbell และ Fiske (1959) ผลการศึกษาพบว่า มาตร JDI มีความตรงสอดคล้องและความตรงจำแนก ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ Gillet และ Schwab (1975) ซึ่งใช้วิธีการเดียวกับ Evans แต่นำไปเปรียบเทียบกับมาตรวัดความพึงพอใจในงาน Minnesota (Minnesota Satisfaction Questionnaire Scales) และผลที่ได้มีค่าความตรงสูงกว่าการศึกษาของ Evans

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำมาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI มาแปลเป็นภาษาไทย และสร้างเป็นข้อความจำนวน 72 ข้อ ซึ่งได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมทางด้านเนื้อหาและภาษา โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูรรณโณ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัย จึงได้มาตรวัดความพึงพอใจในงาน 5 ด้าน พร้อมทั้งจะนำไปหาคุณภาพ (เบรตคุณภาพ แผนก ข)

2.3.1 เกณฑ์การให้คะแนน มาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI มีข้อกระทงที่มีลักษณะทางบวก และทางลบ ดังนี้

ด้านที่	จำนวนข้อ	จำนวนข้อกระทงทางบวก	จำนวนข้อกระทงทางลบ
1. ลักษณะงาน	18	9	9
2. รายได้	9	5	4
3. โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง	9	5	4
4. การบังคับบัญชา	18	9	9
5. ผู้ร่วมงาน	18	8	10
รวม	72	36	36

เกณฑ์การให้คะแนนของมาตร JDI เป็นดังนี้

คำตอบ	คะแนน	
	ข้อกระทงทางบวก	ข้อกระทงทางลบ
ใช่	3	0
ไม่แน่ใจ	1	1
ไม่ใช่	0	3

2.3.2 คุณภาพของเครื่องมือ นำมาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI ไปหาคุณภาพกับกลุ่มตัวอย่าง พยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จำนวน 100 คน จากแผนกรังสีวิทยา ประสาทวิทยา ศัลยกรรม และไอซียู ในวันที่ 8-9 มิถุนายน 2533 โดยการวัดความคงที่ภายใน ด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับมาตรที่ไม่ได้รวมข้อนั้นไว้ (Corrected Item - Total Correlation) (โปรดดูภาคผนวก ญ) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSS*) พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับมาตรที่ไม่ได้รวมข้อนั้นไว้ ข้อกระทงที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.173 ($df = 92$) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ($p \leq .05$) และข้อที่มีค่าติดลบ จะถูกตัดทิ้งในการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาในครั้งที่ 2 มาตร JDI จึงเหลือข้อกระทงจำนวน 66 ข้อ (โปรดดูภาคผนวก ค) และข้อที่ถูกตัดทิ้ง ได้แก่

ด้านที่ 1 ข้อที่ 2, 10 และ 16

ด้านที่ 2 ข้อที่ 6

ด้านที่ 3 ข้อที่ 2 และ 7

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของมาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI 5 ด้าน

ด้านที่	จำนวนข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์	จำนวนข้อกระทง	จำนวนข้อกระทง
		อัลฟา	ทางบวก	ทางลบ
1. ลักษณะงาน	15	.86	8	7
2. รายได้	8	.81	4	4
3. โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง	7	.79	5	2
4. การบังคับบัญชา	18	.88	9	9
5. ผู้ร่วมงาน	18	.89	8	10

จากผลการวิเคราะห์คุณภาพของมาตร JDI ทั้ง 5 ด้าน ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา พบว่ามาตร JDI ทั้ง 5 ด้าน มีคุณภาพสูง และสอดคล้องได้ค่าใกล้เคียงกับการศึกษาของ ไพศาลหวังพานิช ซึ่งใช้มาตร JDI วัดความพึงพอใจในงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของมาตร JDI 5 ด้าน เท่ากับ .86 .76 .79 .90 และ .95 ตามลำดับ (Paisal Wangphanich, 1984)

2.4 มาตรวัดความพึงพอใจในงาน สร้างตามแนวทฤษฎีความคาดหวังของวูรัม เป็นมาตรที่วัดความพึงพอใจในงานโดยรวม และได้ข้อกระทงจากการให้คำตอบของกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ทราบว่า ผลภายหลังของงานข้อใดที่เป็นที่ต้องการหรือไม่ต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

2.4.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.4.1.1 ทาคความเชื่อเด่นชัด (salient belief) โดยสร้างแบบสอบถามปลายเปิด (โปรดดูภาคผนวก ง) เกี่ยวกับผลของงานพยาบาลที่ตรงกับความต้องการ และไม่ต้องการของกลุ่มตัวอย่าง พยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มเดียวกับที่ใช้หาคุณภาพของมาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI ในวันที่ 8-9 มิถุนายน 2533

2.4.1.2 ผลจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด ได้ความเชื่อเกี่ยวกับผลของงานพยาบาล นำมาแจกแจงความถี่ได้ความเชื่อเด่นชัด 22 ข้อความเชื่อ ดังแสดงในตารางที่ 15 จากจำนวนข้อความเชื่อทั้งหมด 44 ข้อความ (โปรดดูภาคผนวก จ) เกณฑ์ในการตัดสิน คือ เลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูงที่สุดจนถึงความเชื่อที่มีความถี่ 10% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละสะสม 83.86

2.4.1.3 นำข้อความเชื่อที่ได้จากการสำรวจ มาสร้างมาตรวัดความพึงพอใจในงาน (โปรดดูภาคผนวก ฉ) และนำเสนอ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อารरणโณ พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

2.4.1.4 มาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 วัดตัวแปรการมีสภาพเป็นเครื่องมือ เพื่อวัดความเชื่อในความสัมพันธ์ระหว่างงานพยาบาลกับผลภายหลัง มีจำนวน 22 ข้อ

ตัวอย่าง

งานพยาบาลทำให้ฉันได้รับสวัสดิการดี

เป็นมาได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้

มากปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อยปานกลาง มาก

2 อย่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของงานพยาบาล ของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
เรียงตามลำดับความถี่

ลำดับที่	ความเชื่อ	ความถี่
1.	ทำให้มีโอกาสดูแลความรู้ที่เรียนมาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และช่วยเหลือผู้ป่วย	99
2.	ทำให้เกิดความเครียด	45
3.	ทำให้ต้องอยู่เวรทำงานไม่เป็นเวลา	41
4.	ทำให้มีรายได้มั่นคง เพียงพอต่อการยังชีพ	40
5.	ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ง่าย	37
6.	ทำให้ได้รับการยอมรับ และยกย่องจากสังคม	36
7.	ทำให้สุขภาพเสื่อมเร็ว	27
8.	ทำให้มีงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป	26
9.	ทำให้ทำงานพิเศษทำได้ง่าย	24
10.	ทำให้เพิ่มความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน	24
11.	ทำให้มีโอกาสดูแลหน้าซำ	23
12.	ทำให้ได้รับสวัสดิการดี	18
13.	ทำให้มีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	18
14.	ทำให้มีความมั่นคง	17
15.	ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย	16
16.	ทำให้ได้รับค่าตอบแทนน้อยไม่เหมาะสมกับความรับผิดชอบ	14
17.	ทำให้มีปัญหาด้านการดำเนินชีวิตคู่	11
18.	ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ	10
19.	ทำให้เกิดความเศร้าโศกหดหู่ใจ	10
20.	ทำให้ต้องทำงานที่มีความซ้ำซากจำเจ	10
21.	ทำให้เป็นคนมีความรับผิดชอบสูง	10
22.	ทำให้ได้พบกับบุคคลหลายระดับและหลายอาชีพ	10
	รวม	566
	ความเชื่ออื่น ๆ ที่มีความถี่ต่ำกว่า 10 มี	109
	รวมทั้งสิ้น	675

ตอนที่ 2 วัดตัวแปรความตึงเครียด ในผลของงาน
จำนวน 22 ข้อ

ตัวอย่าง

การได้รับสวัสดิการดีสำหรับฉัน เป็นสิ่งที่

พึงปรารถนา _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่พึงปรารถนา

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

2.4.2 เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อกระทงของมาตรทั้ง 2 ตอน แบ่ง
ออกเป็น 7 ช่วง ช่วงละ 1 คะแนน และให้คะแนนดังนี้

ข้อกระทงในมาตรวัดความเชื่อในการมีสภาพเป็นเครื่องมือของ
งานพยาบาล ให้คะแนนจาก -3 ถึง +3 จากมาตรวัด เป็นไปไม่ได้ - เป็นไปได้

ข้อกระทงในมาตรวัดความตึงเครียดในผลของงานพยาบาลให้คะแนน
จาก -3 ถึง +3 จากมาตรวัด ไม่พึงปรารถนา - พึงปรารถนา

2.4.3 คุณภาพของเครื่องมือ นำมาตรวัดความพึงพอใจในงานที่สร้าง
ไว้ ไปหาคุณภาพความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน กับกลุ่มตัวอย่างพยาบาล โรงพยาบาลสมเด็จพระ
ศรีราชฯ จำนวน 185 คน ในวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 ได้รับแบบสอบถามคืน ในวันที่
16 สิงหาคม 2533

2.4.3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์
หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับมาตรที่ไม่ได้รวมข้อนั้นไว้
(Corrected Item-Total Correlation) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอ็กซ์
(SPSS^x)

2.4.3.2 พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับมาตร
ที่ไม่ได้รวมข้อนั้นไว้ ซึ่งได้จากผลคูณของคะแนนจากตัวแปรการมีสภาพเป็นเครื่องมือ และตัวแปร
ความตึงเครียดในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.164 ($df = 175$) ซึ่งพิจารณาที่
ระดับนัยสำคัญ .05 ($P \leq .05$) จะถูกตัดทิ้ง ได้แก่ข้อที่ 4, 9 และ 12 เหลือมาตรวัดความ
พึงพอใจในงาน 19 ข้อ (โปรดดูภาคผนวก ช)

2.4.3.3 นำมาตรวัดความพึงพอใจในงานที่เหลือจำนวน 19 ข้อ มาวิเคราะห์ความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน เป็นครั้งที่ 2 ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.78 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับมาตรที่ไม่ได้รวมข้อนั้นไว้ (โปรดดูภาคผนวก ฎ)

ตารางที่ 16 สรุปค่าความเที่ยงของมาตรที่ใช้ในการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

มาตรที่	ความเที่ยง	กลุ่มตัวอย่าง
1. มาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพ การพยาบาล (25 ข้อ)	0.85	นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 จำนวน 200 คน
2. มาตรวัดความพึงพอใจในงาน งาน JDI (66 ข้อ)		พยาบาลโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ จำนวน 100 คน
2.1 ลักษณะงาน	0.86	
2.2 รายได้		
2.3 โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง	0.79	
2.4 การบังคับบัญชา	0.88	
2.5 ผู้ร่วมงาน	0.89	
3. มาตรวัดความพึงพอใจในงาน พยาบาลโดยรวม (๕ IV) (19 ข้อ)	0.78	พยาบาลโรงพยาบาล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 185 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึง ผู้อำนวยการโรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ถือหนังสือไปติดต่อกับแผนกเลขานุการโรงพยาบาล และติดต่อกับ
แผนกพยาบาล หลังยื่นหนังสือ 1 สัปดาห์เพื่อเริ่มดำเนินการ แจกแบบสอบถามตามตึกต่าง ๆ
ที่ขอไว้ 15 ตึก ให้แก่พยาบาลประจำการ และแจกแบบสอบถามให้แก่พยาบาลหัวหน้าตึก ผู้ช่วย
หัวหน้าตึก และพยาบาลฝึกหัด ทุก ๆ ตึกที่ปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาล ภายในโรงพยาบาล

จุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาการศึกษาไทย ในวันที่ 17 และ 18 ธันวาคม 2533 ผู้วิจัยได้แบบสอบถามทยอยกลับคืนมา เริ่มตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2534 ใช้เวลารวบรวมแบบสอบถาม 1 เดือน ได้รับคืนจำนวน 474 ชุด จากแบบสอบถามที่แจก 522 ชุด เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบ 450 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.21 จากจำนวนแบบสอบถามที่แจกแก่กลุ่มตัวอย่าง 522 ชุด ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSS*) ตามหัวข้อต่อไปนี้

4.1 คำนวณค่ามัธยฐานของอายุของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มอายุสูง กลุ่มอายุต่ำ เพื่อนำไปประกอบการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ 4

4.2 คำนวณหาคะแนนรวม คะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล (Σbe) มาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งแยกเป็น 5 ด้าน และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV)

4.3 คำนวณหาคะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล (Σbe) มาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามตัวแปร อายุ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน

4.4 คำนวณหาความแตกต่างของคะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) จากมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล (Σbe) มาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) ระหว่างกลุ่มที่มีอายุสูงและกลุ่มที่มีอายุต่ำด้วยสถิติทดสอบที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 4

4.5 คำนวณหาความแตกต่างของคะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) จากมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล (Σbe) มาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) ระหว่างกลุ่มที่มีตำแหน่ง และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ด้วยวิธีของ Duncan เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2, 3, 5 และ 6

4.6 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างคะแนนจากมาตรวัดความพึงพอใจในงานแบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และ มาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) กับ คะแนนความตั้งใจที่ย้ายตักปฏิบัติงาน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7

4.7 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างคะแนนจากมาตรวัดความพึงพอใจในงานแบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และ มาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) กับ คะแนนความตั้งใจจะลาออกจากงาน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 8

4.8 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างคะแนนจากมาตรวัดความพึงพอใจในงานแบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และ มาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) กับ คะแนนความตั้งใจจะศึกษาต่อ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย